

Πνευματικοί ναβαδμοί

ΕΝΤΥΠΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

• Έτος 2^ο • Αρ. Φύλλου 40 • Παρασκευή 06 Μαρτίου 2026

Β' Στάση των Χαιρετισμών (Οίκοι Η – Μ)
(κείμενο & μετάφραση – ανάλυση)

Ἦκουσαν οἱ Ποιμένες, τῶν Ἀγγέλων ὑμνούντων, τὴν ἔνσαρκον Χριστοῦ παρουσίαν· καὶ δραμόντες ὡς πρὸς ποιμένα, θεωροῦσι τοῦτον ὡς ἀμνὸν ἄμωμον, ἐν τῇ γαστρὶ Μαρίας βοσκηθέντα, ἦν ὑμνοῦντες, εἶπον· Ὅταν οἱ ποιμένες ἀκουσαν τοὺς ἀγγέλους νὰ ὑμνοῦν τὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ ἀνάμεσα στους ἀνθρώπους -ὡς ἀνθρώπου- ἔτρεξαν στο σπήλαιο νὰ τον δουν. Περίμεναν νὰ δουν ποιμένα καὶ ἀπεναντίας τον εἶδαν σαν ἄμωμο ἀρνὶ που εἶχε βοσκήσει καὶ τραφεῖ μέσα στὴν κοιλία τῆς Μαρίας. Καὶ τότε ἐκθαμβοὶ τῆς εἶπαν:

► **Χαῖρε, ἀμνοῦ καὶ ποιμένος Μήτηρ· χαῖρε, αὐτὴ λογικῶν προβάτων.** Ἡ Παναγία εἶναι μητέρα τοῦ ποιμένος ὅλων των ἀνθρώπων καὶ τοῦ ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἀκόμα ἡ μάνδρα των λογικῶν προβάτων, ἐκείνη, δηλαδή, που κλείνει στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ὅλους τοὺς πιστοὺς.

► **Χαῖρε, ἀοράτων ἐχθρῶν ἀμυντήριον· χαῖρε, Παραδείσου θυρῶν ἀνοικτήριον.** Ἀσπίδα μας ἐναντίον των ἀοράτων ἐχθρῶν καὶ ἐναντίων των δαιμόνων εἶσαι Παναγία μας καὶ κλειδί που μας ἀνοίξεις πάλι τις πόρτες τοῦ Παραδείσου.

► Χαίρε, ὅτι τὰ οὐράνια συναγάλλεται τῇ γῆ· χαίρε, ὅτι τὰ ἐπίγεια συγχορεύει οὐρανοῖς. Χάρη σε σένα ευφραίνονται μαζί ουρανός και γη. Ὅλα τα κτίσματα ενωμένα δοξάζουν τον Κύριο.

► Χαίρε, τῶν Ἀποστόλων τὸ ἀσίγητον στόμα· χαίρε, τῶν Ἀθλοφόρων τὸ ἀνίκητον θάρσος. Οι Απόστολοι σε είχαν για ασίγητο στόμα τους, και από σένα ἐπαιρναν το υπερφυσικό τους θάρρος και δύναμη οι Μάρτυρες.

► Χαίρε, στερῶδὸν τῆς Πίστεως ἔρεισμα· χαίρε, λαμπρὸν τῆς χάριτος γνῶρισμα. Χαίρε στήριγμα ασάλευτο της πίστεως. Χαίρε λαμπρό ἀποτέλεσμα της Θείας χάριτος.

► Χαίρε, δι' ἧς ἐγυμνώθη ὁ Ἄδης· χαίρε, δι' ἧς ἐνεδύθημεν δόξαν. Εξ' αἰτίας σου γυμνώθηκε ἀπὸ την δύναμή του ο θάνατος κι εμεῖς φορέσαμε τη δόξα.

► Χαίρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.

Θεοδρόμον Ἀστέρα, θεωρήσαντες Μάγοι, τῇ τούτου ἠκολούθησαν αἴγλη· και ὡς λύχνον κρατοῦντες αὐτόν, δι' αὐτοῦ ἠρέωνων κραταιὸν Ἄνακτα· και φθάσαντες τὸν ἄφθαστον, ἐχάρησαν, αὐτῷ βοῶντες· Ἀλληλούϊα. Οι Μάγοι εἶδαν τον αστέρα, που εἶχε ἀνάψει ο Θεός στον ουρανό και τον ἀκολουθήσαν. Το ἀστρο αὐτό ἦταν σαν λυχνάρι, που κρατώντας το στα χέρια, ἐψαχναν στο φως του για τον Βασιλέα του παντός. Ἐφθασαν ἐτσι μπροστά στον Ἄφθαστο σε δόξα και χάρηκαν και του φώναξαν Ἀλληλούϊα.

Ἰδὸν παῖδες Χαλδαίων, ἐν χερσὶ τῆς Παρθένου, τὸν πλάσαντα χειρὶ τοῦς ἀνθρώπους· και Δεσπότην νοοῦντες αὐτόν, εἰ και δούλου ἔλαβε μορφήν, ἔσπευσαν τοῖς δώροις θεραπεῦσαι, και βοῆσαι τῇ Εὐλογημένῃ· Οι Μάγοι, που εἶχαν ἐλθει ἀπὸ τη μακρινή Χαλδαία, εἶδαν στα χέρια της Παρθένου Αὐτόν που τα χέρια Του ἐπλάσαν τους ἀνθρώπους. Τον εἶδαν Κύριο του παντός, παρ' ὄλο ὅτι εἶχε πάρει μορφή δούλου -μορφή ἀνθρώπινη- και ἔσπευσαν να του προσφέρουν τα δῶρα τους σαν σε βασιλέα και να φωνάξουν στην εὐλογημένη μητέρα Του τα εξής:

► Χαίρε, ἀστέρος ἀδύτου Μήτηρ· χαίρε, αὐγὴ μυστικῆς ἡμέρας. Χαίρε, συ που γέννησες τον αστέρα που δεν δύει ποτέ. Χαίρε, αὐγὴ μιας καινούργιας ἡμέρας με φως μυστικό, θείο, πνευματικό.

► Χαῖρε, τῆς ἀπάτης τὴν κάμινον σβέσασα· χαῖρε, τῆς Τριάδος τοὺς μύστας φωτίζουσα. Ἐσβησες τὴν κολασμένη φωτιά της αμαρτωλῆς γνώσεως καὶ φωτίζεις τοὺς μύστες της Ἁγίας Τριάδος.

► Χαῖρε, τύραννον ἀπάνθρωπον ἐκβαλοῦσα τῆς ἀρχῆς· χαῖρε, Κύριον φιλόανθρωπον ἐπιδείξασα Χριστόν. Γκρέμισες ἀπὸ τὸν θρόνο του τὸν τύραννο διάβολο καὶ μας φανέρωσες τὸν φιλόανθρωπο Κύριο.

► Χαῖρε, ἡ τῆς βαρβάρου λυτρουμένη θρησκείας· χαῖρε, ἡ τοῦ βορβόρου ῥυομένη τῶν ἔργων. Μας λυτρώνεις ἀπὸ τὴ θρησκεία τῶν εἰδώλων, μας σώζεις ἀπὸ τὴ λάσπη τῶν κακῶν ἔργων.

► Χαῖρε, πυρὸς προσκύνησιν παύσασα· χαῖρε, φλογὸς παθῶν ἀπαλλάττουσα. Ἐβαλες τέλος σὴν προσκύνησιν τοῦ πυρός, ποὺ λάτρευαν οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ καὶ μας ἀπάλλαξες ἀπὸ τὴν φλόγα τῶν παθῶν.

► Χαῖρε, πιστῶν ὁδηγὲ σωφροσύνης· χαῖρε, πασῶν γενεῶν εὐφροσύνη. Εἶσαι ὁδηγὸς σωφροσύνης γιὰ τοὺς πιστοὺς. Εἶσαι ἡ εὐφροσύνη ὅλων τῶν γενεῶν.

► Χαῖρε, Νύμφη Ἀνύμφευτε.

Κήρυκες θεοφόροι, γεγονότες οἱ Μάγοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα· ἐκτελέσαντές σου τὸν χρησμόν, καὶ κηρύξαντές σε τὸν Χριστόν ἅπασιν, ἀφέντες τὸν Ἡρώδη ὡς ληρώδη, μὴ εἰδότα ψάλλειν· Ἀλληλούϊα. Ἐγίναν οἱ Μάγοι κήρυκες θεοφόροι καὶ γύρισαν σὴν Βαβυλῶνα, ἀφοῦ συμμορφώθηκαν με τὸ πρόσταγμα τοῦ Ἀγγέλου νὰ μὴν περάσουν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου τοὺς περίμενε ὁ Ἡρώδης, γιὰ νὰ μάθει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ποὺ εἶχε γεννηθεῖ ὁ Χριστός. Γύρισαν σὴν πατρίδα τοῦ καὶ κήρυξαν σὴν ὅλους τὸν Χριστό, ἀφήνοντας σὴν παραμιλητά τοῦ Ἡρώδη, ποὺ δὲν ἤξερε νὰ ψάλλει· Ἀλληλούϊα.

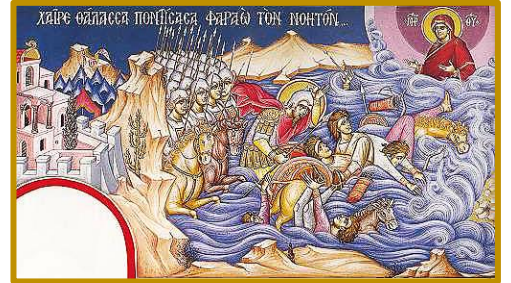
Λάμψας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος· τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκαντά σου τὴν ἰσχύν, πέπτωκεν· οἱ τούτων δὲ ῥυσθέντες, ἐβόων πρὸς τὴν Θεοτόκον· Ὅταν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Παναγία πήραν τὸν Χριστό καὶ ἐφυγαν σὴν Αἴγυπτο γιὰ νὰ γλυτώσουν τὸ Θεῖο Βρέφος ἀπὸ τὴν μανία τοῦ Ἡρώδη, ἐλάμψε σ' ἐκεῖνη τὴν χώρα τὸ φῶς τῆς ἀληθείας. Καὶ τὰ εἶδωλά της, μὴν ἀντέχοντας τὴν παρουσία τοῦ Σωτήρος, γκρεμίστηκαν μόνά τοὺς. Κι ὅσοι σῶθηκαν ἀπ' αὐτά, φώναξαν σὴν Θεοτόκο:

► Χαίρε, ανόρθωσις τῶν ἀνθρώπων· χαίρε, κατάπτωσις τῶν δαιμόνων. Χαίρε συ που είσαι η ανόρθωση και η σωτηρία των ανθρώπων. Χαίρε συ που είσαι το γκρέμισμα των δαιμόνων.

► Χαίρε, τῆς ἀπάτης τὴν πλάνην πατήσασα· χαίρε, τῶν εἰδώλων τὸν δόλον ἐλέγξασα. Πάτησες και συνέτριψες την πλάνη και την ἀπάτη. Ἀπέδειξες τη δολεροτήτα των εἰδώλων.

► Χαίρε, θάλασσα ποντίσασα Φαραῶ τὸν νοητὸν· χαίρε, πέτρα ἢ ποτίσασα τοὺς διψῶντας τὴν ζωὴν. Ὅπως η Ερυθρά θάλασσα, κατὰ την ἐξοδο των Εβραίων ἀπὸ την Αἴγυπτο, σκέπασε με τα κύματά της τον Φαραῶ, που τους κατεδίωκε, ἔτσι και συ καταπόντισες σαν ἄλλη θάλασσα τον νοητὸ Φαραῶ, δηλαδή τον διάβολο και τα στρατεύματά του. Κι ὅπως ο βράχος στην ἔρημο, που τον χτύπησε ο Μωσῆς με το ραβδί του, ἀνάβρουσε νερό, ἔτσι κι εσύ ξεδιψάς, σαν ἄλλους Ἰσραηλίτες, ὅσους διψοῦν την ἀληθινὴ ζωὴ, μέσα στην πνευματικὴ ἔρημο του κόσμου.

► Χαίρε, πύρινε στῦλε, ὁδηγῶν τοὺς ἐν σκότει· χαίρε, σκέπη τοῦ κόσμου, πλατυτέρα νεφέλης. Ὅπως η πύρινη στήλη οδηγοῦσε τη νύχτα τους Εβραίους στην ἔρημο, ἔτσι κι εσύ μας οδηγεῖς μέσα στα πνευματικὰ σκοτάδια. Κι ὅπως η φωτεινὴ νεφέλη τους σκέπαζε την ἡμέρα, ἔτσι κι εσύ σκεπάζεις τον κόσμο, πλατύτερη ἀπὸ νεφέλη.

► Χαίρε, τροφή τοῦ μάννα διάδοχε· χαίρε, τρυφῆς ἀγίας διάκονε. Εἶσαι η τροφή που διαδέχθηκε το μάννα και η διάκονος των αγίων ἀπολαύσεων.

► Χαίρε, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας· χαίρε, ἐξ ἧς ῥέει μέλι και γάλα. Ὅπως η Γη της ἐπαγγελίας ἦταν το ωραίο τέρμα της πορείας του Ἰσραὴλ ἔτσι εἶσαι και συ για μας, η γη που μας υποσχέθηκε ο Θεός, ἀπὸ την οποία ῥέει η χαρά και η εἰρήνη.

► Χαίρε, Νύμφη Ἀνύμφευτε.

Μέλλοντος Συμεῶνος, τοῦ παρόντος Μαῖῶνος, μεθίστασθαι τοῦ ἀπατεῶνος, ἐπεδόθης ὡς βρέφος αὐτῷ, ἀλλ' ἐγνώσθης τούτῳ και Θεὸς τέλειος· διόπερ ἐξεπλάγη, σοῦ τὴν ἄρρητον σοφίαν, κράζων Ἀλληλούϊα. Ὅταν ἐπρόκειτο ο γέροντας Συμεῶν να φύγει ἀπὸ αὐτὸν τον ἀπατηλὸ κόσμο ἀξιῶθηκε να δεχθεῖ στην ἀγκαλιά του τον Θεὸ ὡς βρέφος. Και γεμάτος ἐκπληξη για την ἀνείπωτη σοφία του Θεοῦ ἀναφώνησε· Ἀλληλούϊα.

ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΚΑΘΙΣΤΟΥ ΥΜΝΟΥ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ Β' ΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ

Η Β' Στάση των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου αποτελεί συνέχεια του μεγάλου θεολογικού ύμνου της Εκκλησίας μας προς την Παναγία, του Ακαθίστου Ύμνου. Ενώ στην πρώτη στάση παρουσιάζεται κυρίως το ιστορικό γεγονός του Ευαγγελισμού και η αρχή του μυστηρίου της Ενανθρωπήσεως, στη δεύτερη στάση η υμνολογία οδηγείται βαθύτερα στο μυστήριο της θείας οικονομίας και στη σημασία που έχει η Παναγία για τη σωτηρία του ανθρώπου.

Οι Χαιρετισμοί από το Η έως το Μ παρουσιάζουν κυρίως το θαύμα της παρθενικής συλλήψεως και γεννήσεως του Χριστού, αλλά και το πώς το γεγονός αυτό υπερβαίνει κάθε ανθρώπινη λογική. Η Εκκλησία τονίζει ότι το μυστήριο της Θεοτόκου δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τα μέτρα της ανθρώπινης σκέψεως. Γι' αυτό και οι υμνογράφοι χρησιμοποιούν εικόνες που φανερώνουν το παράδοξο και το υπερφυσικό του γεγονότος.

Η Παναγία υμνείται ως «κλίμαξ έπουράνιος δι' ης κατέβη ό Θεός» και ως «γέφυρα μετάγουσα τούς έκ γής προς ούρανόν». Με αυτές τις βιβλικές εικόνες η Εκκλησία διδάσκει ότι η Θεοτόκος γίνεται ο σύνδεσμος ανάμεσα στον ουρανό και τη γη. Ο Θεός κατέρχεται στον κόσμο μέσω της Παρθένου και ο άνθρωπος αποκτά πλέον τη δυνατότητα να ανέλθει προς τον Θεό. Η Παναγία γίνεται έτσι το ζωντανό σημείο όπου συναντώνται η θεότητα και η ανθρωπότητα.

Στη συνέχεια η υμνολογία αναφέρεται στο θαύμα της παρθενίας. Η Θεοτόκος γεννά τον Χριστό χωρίς να χάσει την παρθενία της. Το γεγονός αυτό προβάλλεται ως σημείο της

θείας ενεργείας: ο Χριστός δεν γεννιέται με τον συνηθισμένο τρόπο της ανθρώπινης φύσεως, αλλά ως ο σαρκωμένος Λόγος του Θεού. Έτσι η Παναγία υμνείται ως «δοχεῖον τοῦ ἀπεράντου», ως εκείνη που χωρεί μέσα της τον αχώρητο Θεό.

Ιδιαίτερη θέση στη στάση αυτή έχουν και οι εικόνες που δείχνουν ότι η Παναγία γίνεται η αρχή της ανακαινίσεως της ανθρωπότητας. Με τη συγκατάθεσή της στο θέλημα του Θεού αρχίζει η ανατροπή της πτώσεως του Αδάμ και της Εύας. Εκεί όπου η ανυπακοή έφερε την απομάκρυνση από τον Θεό, η υπακοή της Θεοτόκου ανοίγει τον δρόμο της σωτηρίας. Γι' αυτό και η Εκκλησία τη βλέπει ως νέα Εύα, από την οποία γεννιέται η νέα ζωή.

Παράλληλα, οι ύμνοι της Β' Στάσεως τονίζουν ότι το μυστήριο της Θεοτόκου προκαλεί θαυμασμό στους αγγέλους και αδυναμία κατανόησης στους ανθρώπους. Το γεγονός της Ενανθρωπήσεως υπερβαίνει τη λογική και γίνεται αντικείμενο πίστεως και δοξολογίας. Ο άνθρωπος δεν καλείται να το εξηγήσει, αλλά να το προσκυνήσει και να το ζήσει.

Τέλος, η στάση αυτή οδηγεί τους πιστούς σε ένα βαθύτερο πνευματικό μήνυμα. Η Παναγία δεν είναι απλώς ένα πρόσωπο της ιερής ιστορίας, αλλά η μητέρα της νέας ζωής «έν Χριστῷ». Μέσα από αυτήν ο Θεός γίνεται άνθρωπος, ώστε ο άνθρωπος να μπορέσει να γίνει κατά χάριν μέτοχος της θείας ζωής. Έτσι η Θεοτόκος γίνεται για την Εκκλησία πρότυπο πίστεως, ταπεινώσεως και υπακοής στο θέλημα του Θεού.

Η Β' Στάση των Χαιρετισμών μάς καλεί λοιπόν να σταθούμε με ευγνωμοσύνη μπροστά στο μυστήριο της Θεοτόκου. Μέσα από τους ποιητικούς αυτούς ύμνους η Εκκλησία μάς θυμίζει ότι η σωτηρία του κόσμου περνά από την ταπείνωση, την πίστη και την ελεύθερη συγκατάθεση ενός ανθρώπου στο σχέδιο του Θεού. Και γι' αυτό οι πιστοί συνεχίζουν αιώνες τώρα να επαναλαμβάνουν με αγάπη και ευλάβεια το χαρμόσυνο μήνυμα του Ευαγγελισμού: «Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε».

